

Telmih Sanatı

Telmih Nedir Kısaca Bilgi Örnekler

Şiirde anlatılanların, herkesçe bilinen tarihi olay veya kişilerle ilişkilendirilerek verilmesidir. Şair mahlasları dışında kullanılan özel isimler genellikle **telmih sanatına** örnek olur.

Yakub'un lalezar gözüydü reddettiğin
Yusuf'un o güneş yüzüydü reddettiğin
İbrahim gönlünü put sarıp da kıran kim?
Kerem gibi yana yana kül oldum.

Kamil iken cahil ettim âlimi,
Vahşi iken yahşi ettim zalimi,
Yavuz iken zebun ettim Selim'i,
Her oyunu bozan gizli zor benim

Biliriz Rabbini yâd ettiği ân İbrâhim
Nârı Nemrûd'un, o hâlile, gülistân oldu

Süleyman kuş dili bilir dediler
Süleyman var Süleyman'dan içeri
Aşk-ı sadık menem
Mecnun'un ancak adı var

An gelir şimşek yalar
Masmavi şiddetiyle siyaset meydanını
Direkler çatırdar yalnızlıktan
Sehpada Pir Sultan ölür

Telmih Sanatı ile ilgili örnek test soruları

I.

Böyle bağlar
Yâr başın böyle bağlar
Kuş uçmaz kervan geçmez
Yıkılsın böyle bağlar

II.

Bir Yusuf'um ya zindandan al beni
Ya azat et esaretten sal beni
Merhamet et öldürür bu hâl beni
Geç olmadan feryadıma bak da gel

Bu dörtlüklerde sırasıyla aşağıdaki söz sanatlarından hangileri vardır?

- A) Hüsn-i Talil - Tecahülüarif
- B) Ad Aktarması - Kinaye
- C) Telmih - Kişileştirme
- D) Cinaz - Telmih
- E) İstifham - Teşbih

ÇÖZÜM: İlk dörtlükte "bağlar" kelimesiyle cinaz yapılmıştır. İkinci dörtlükte "Hz. Yusuf'un zindana

atılması olayı hatırlatılarak telmih yapılmıştır

Gece zindanda Yusuf lar sıralanmış yatıyor
Yüzlerinde okurum sapsarı rü'yâlarını
Kimi sehpada görür kendini, çarmıhta kimi
Ve ararlar yine zindandaki dünyâlarını

Bu dör t lüğ ün ilk dizesinde kullanılan edebi sanat aşağıdakilerden hangisidir?

A) Teşbih B) Tariz C) Telmih D) Teşhis E) Tenasüp

I. Uçmakta konmadan kıyısız bir denizde ruh
Benzer mi böyle bir kuşa Tufan içinde Nuh?

II. Karanfil oylum oylum
Geliyor selvi boylum

Bu dizelerde sırasıyla aşağıdaki edebi sanatlardan hangisi vardır?

A) Teşbih - tariz
B) Kinaye - istiare
C) Kişileştirme - hüsnütalil
D) Cinaz - (mecaz-ı mürsel)
E) Telmih - teşbih

Gönlünü Şirin'in aşkı sarınca
Yol almış hayatın ufuklarınca
O hızla dağları Ferhat yarınca
Başlamış akmaya çoban çeşmesi

Bu dör t lük te aşağıdaki söz sanatlarından hangisi vardır?

A) Benzetme B) Tevriye C) Telmih D) Tecahüliarîf E) Leffüneşir

Gün geçtikçe yaram iner derine
Sultanım kimseyi koymam yerine
Yeter ki gel, âmâdeyim emrine
Tarık gibi gemileri yak da gel

Bu dör t lük te kullanılan söz sanatları aşağıdaki seçeneklerinden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A) Rücû-tedric
B) Telmih- istiare
C) Kinaye- tenasüp
D) Tedric- tenasüp
E) Tekrir- irsal-i mesel